

Kansalaisjärjestöistä Suomi-kuvan luojina

Suomesta saatavan mielikuvan kehittämässä on suomalaisten omien asenteiden ja valmiuksien muokkaaminen tärkeä osa myös kansainvälisen kilpailukykyimme vahvistamista. Laaja kielitaito ja vieraiden kulttuurien tuntemus ovat pienelle maalle kilpailuvaltti.

Ministeri Nummisen yhden miehen komitea 1980-luvun puolivälissä toi esiin tarpeen kieliosaamisen laajentamisesta myös eurooppalaisten kieliperheiden ulkopuolelle. Raportin esitysten toteuttamisessa on päästy niin pitkälle, että viime syksynä aloitettiin kiinan opetus a-kielenä yhdessä Helsingin koulussa.

Tulevaisuuden linjoja vedettäessä voisi olla hyödyllistä tarkastella seuraavanlaisten organisaatioryhmien toimintaa Suomi-kuvan luomisessa ja kielten ja kulttuurien kentässä:

- Opm:n rahoituksen turvin toimivien 16 kulttuuri- ja tiedeinstituutin toiminta on nimikkomaakohtaista, poikkeuksena alueellisesti toimivat Suomen lähi-Idän instituutti ja Iberialais-amerikkalainen instituutti. Instituuttien toiminnan hallinnointia koordinoi Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry. Kullakin instituutilla on Suomen kulttuuria ja tiedettä esittelevää laaja-alaista toimintaa.
- Kehitysyhteistyöorganisaatiot, mukaan luettuina suurimpina SPR, Unicef, Kirkon ulkomaanapu, World Vision, Plan Suomi säätiö. Näiden organisaatioiden yksityisrahoittajat saavat ruohonjuuritason tuntumaa kehitysmaista ja niiden yhteistyötä koordinoidaan kehityspoliittisen osaston kautta, mikä onkin luonnollista, koska kehitysyhteistyövaroista 15 % ohjautuu näiden organisaatioiden projekteihin
- Suomen yli 100 ystävyysseurasta valtaosa kuuluu Ystävyysseurojen liitto ry:hyn. Suurella osalla seuroista on oma lehti ja suurimmilla seuroilla on varsin korkeatasoista kielenopetusta. Esim. Suomi-Ranska-yhdistysten liiton kielenopetus juontaa nykyisen Cercle franco-finlandais de Helsinki ry:n toiminnan aloittamiseen 1890-luvulla. Suomi – Espanja -seuran voi sanoa de facto aloittaneen espanjan opettamisen Suomessa 1958. Kulttuurivaihto on seurojen olennaista kenttää ja suuret seurat ovat usein mukana Suomen ja kohdemaansa virallisen kulttuurivaihdon suunnittelussa ja toteuttamisessa. Esim Suomi – Kiina -seura oli 1951 Kansantasavallan ensimmäinen länsimainen ystävyysseura ja se toteutti ensimmäisen kulttuurivaltuuskuntavierailun rouva Sylvi Kekkonen vetämänä vuonna 1952. Kehitysmaiden kanssa toimivilla ystävyysseuroilla on usein kehitysyhteistyöprojekteja kohdemaassaan. Suomi – Etelä-Afrikka -seura järjesti vuosituhaten vaihteessa useita seminaareja, joista vuonna 2004 pidetyssä olivat puhujina presidentti Ahtisaari ja arkkipiispa Paarma ja seminaarin jatkona arkkipiispa vieraili Etelä-Afrikassa. Sittemmin käynnistettiin mikroluotto-tyyppinen projekti yhdessä Etelä-Afrikan kirkkojen kanssa mikroyrittäjyyden

tukemiseksi. Ystävyysyhdistysten toiminnasta on laadittu opm:n työryhmämuistio ”Ystävyysseurojen valtionavustukset”. Mm. Suomi- Ranska-yhdistysten liitto on tuonut laajasti esille ranskan kielen opetuksen osuuden vähenemiseen liittyviä seikkoja.

- Kauppayhdistyksistä osa toimii läheisessä yhteistyössä nimikkomaansa kauppakamarilaitoksen kanssa ja osan toiminta on alkanut jo sotien välisenä aikana. Kauppayhdistysten perustamisen uusi aalto ajoittuu 1980-luvun alkuun. Monet niistä ovat osallistuneet kauppapolitiikan suunnitteluun ja valittujen toimenpiteiden toteuttamiseen. Hyvä esimerkki on v. 1985 perustetun Suomalais-kiinalaisen kauppayhdistyksen toiminta. SKKY perustettiin kiinalaisten toivomuksesta. Kauppayhdistyksen puheenjohtaja on osallistunut useisiin valtuuskuntiin virallisen valtuuskunnan jäsenenä ja lisäksi on virallisessa valtuuskunnassa ollut toinenkin, ns. virallisia tahoja edustava kauppayhdistyksen hallituksen jäsen, Kauppayhdistys on lisäksi jäsen EU:n Euro-China Trade Associationissa. SKKY perusti 1989 Kiinan keskuskauppakamarin eli kiinalaisen yhteistyöorganisaation luvalla yhteystoimiston Shanghaihin neljä vuotta ennen kuin Shanghaihin lähetettiin pääkonsuli ja perustettiin Finpron toimisto. Tusinan verran kauppayhdistyksiä käyttää hallinnonin ja tapahtumien järjestelyihin World Trade Centeriä.

Olen aktiiviurani aikana ja senkin jälkeen seurannut säännöllisesti edellä mainittujen organisaatioiden toimintaa niiden hallitusten jäsenenä. Tiedän niiden olleen lukuisia kertoja yhteydessä viranomaistahoihin löytääkseen ratkaisuja ongelmiin. Tulokset eivät kuitenkaan ole olleet riittäviä. Näiden organisaatiokenttien koordinoitu mukaan ottaminen Suomi-kuvan raporttia laadittaessa voisi tuoda uuden avauksen kokok Suomi-kuva-ajattelun toteuttamiseen.

Helsingissä 25.2.2009

Reino Gunn

Reino.gunn@kolumbus.fi

09-443676; 050 542 3734